

La presumpció de minoria d'edat no és cap novetat: ja la recull la llei de protecció dels menors i d'estrangeria

La llei ja estableix que cal tractar com a menors d'edat aquells migrants que no puguin demostrar-ho amb un document, però el govern espanyol vol explicitar-ho en la futura llei d'asil

A xarxes circulen missatges que anuncien que el Govern espanyol ha “blindat per llei” la «presumpció de minoria d'edat», obligant les administracions a assumir la custòdia immediata de “qualsevol adult indocumentat” que afirmi ser menor de 18 anys. Segons aquests missatges, el nou protocol “congelarà automàticament els expedients d'expulsió” mentre es determina l'edat dels migrants. També afirmen que arran de la nova llei, les proves d'edat queden subordinades al consentiment del migrant. És **ENGANYÓS**.

El Consell de Ministres va validar el 25 d'agost [dos avantprojectes](#) per elaborar una nova llei d'asil i reformar la d'estrangeria. És a dir, encara no s'ha aprovat cap llei. Així i tot, el principi de la presumpció de minoria d'edat ja fa anys que existeix per llei: tant la llei d'estrangeria com la de protecció del menor ja estableixen que, davant de casos on persones migrades no puguin demostrar que són menors d'edat, cal tractar-les igualment com a tal.

«GREU: L'Executiu aprova blindar per llei la «presumpció de minoria d'edat», una mesura que obligarà les administracions a assumir la custòdia immediata de qualsevol adult indocumentat que afirmi que és menor de 18 anys.»

Així mateix, el consentiment obligatori per a fer les proves mèdiques no serà una novetat d'una possible llei, sinó que també està contemplat en ambdós textos legislatius.

La presumpció de minoria d'edat es contempla a la legislació espanyola des del 2009

Al contrari del que afirmen els missatges de xarxes, la presumpció de minoria d'edat, que s'aplica en casos en què el migrant afirma ser menor però no té cap documentació per certificar-ho, **no és un principi legislatiu nou**. L'[article 35](#) de la llei d'estrangeria, que regula l'estatus dels menors no acompanyats, estableix des de la reforma del 2009 que si els cossos de seguretat “localitzen un estranger indocumentat la minoria d'edat del qual no pugui ser establerta amb seguretat” se li donarà igualment atenció immediata “d'acord amb l'establert en la legislació de protecció jurídica del menor” i n'informarà el Ministeri Fiscal.

La llei de protecció jurídica del menor, en l'[article 12](#), dictamina des del 2015 que “quan no pugui ser establerta la majoria d'edat d'una persona, serà considerada menor d'edat” mentre no

es determini la seva edat. Per a determinar-la, en cas de no tenir cap document identificatiu, el Fiscal pot proposar realitzar fer proves mèdiques per determinar la seva edat.

La mateixa [lleï d'estrangeria estableix](#) que, mentre un migrant és menor o es presumeix que és menor, té tots els drets que li corresponen a tal. Com que els procediments d'expulsió s'apliquen als adults en situació irregular, no li és aplicable el mateix règim d'expulsió que a un adult sense documentació. Així, la seva repatriació es pot fer per reagrupació familiar i només si es constata que és pel seu “interès superior” després d'un informe de la representació diplomàtica del país d'origen i un estudi dels serveis de protecció de menors i el Ministeri Fiscal.

El Tribunal Suprem, a més, ha establert que no es poden expulsar menors estrangers no acompanyats [mentre gestionen el seu permís de residència](#), segons informava *Europa Press* el 2023.

El consentiment necessari per les proves d'edat tampoc és nou

De la mateixa manera, el requisit de consentiment no és una novetat, ja que aquesta llei també estableix que les proves de determinació d'edat necessiten “el previ consentiment informat de l'afectat”. Segons una [Consulta del 2009](#) (un document que unifica els criteris d'actuació dels fiscals) sobre com determinar l'edat dels menors estrangers no acompanyats, la negativa del presumpte menor a sotmetre's a les proves pot tenir conseqüències jurídiques i es pot valorar com un “indici poderós, però no determinant” d'una majoria d'edat.

Així mateix, el Tribunal Suprem [va confirmar el 2014](#) que no es pot sotmetre a proves mèdiques obligatòries a un menor que presenti un passaport vàlid per confirmar-ne l'edat, excepte si el Fiscal té motius “justificats” per qüestionar l'autenticitat del document. L'òrgan judicial ho ha ratificat aquest 2026, com va informar *Europa Press*.

Anteriorment, a Verificat hem explicat que [les proves d'edat no són infal·libles](#) i que el seu marge d'error pot arribar fins als dos anys, motiu pel qual diverses organitzacions humanitàries n'han qüestionat la fiabilitat i el caràcter invasiu. El Comitè dels Drets del Nen de Nacions Unides ha considerat que [Espanya ha violat 14 vegades els drets humans](#) a través del procediment de determinació de l'edat dels menors no acompanyats.

Crítiques a les organitzacions de defensa dels menors d'edat presents a Ceuta

En el context de la crisi migratòria i humanitària a Ceuta, vora 1.500 dels 5.000 migrants que resideixen a la ciutat des de finals de juliol són menors d'edat, segons dades del Govern espanyol reportades per [RTVE](#). A xarxes han circulat desenes de missatges i crítiques a organitzacions per la defensa dels drets humans i els drets del menors.

Alguns usuaris de xarxes han compartit imatges d'un fulletó repartit per l'ONG Save The Children als migrants de Ceuta. El document els informa dels seus drets, inclòs el de negar-se a fer-se les proves de determinació de l'edat. Les publicacions també critiquen l'organització per [reclamar que davant de qualsevol dubte](#) ha de prevaldre la presumpció de minoria d'edat.

Segons ha explicat Save The Children en declaracions a Verificat, el fulletó només és repartit pels equips a Ceuta “a persones migrants que afirmen ser menors d'edat”. És un “document

informatiu que no fa recomanacions” sobre prendre una decisió o una altra, afirmen, “sinó que informa dels drets i garanties” basant-se en la legislació vigent.

Anteriorment, a Verificat hem desmentit que la [Fiscalia hagués denunciat a la Creu Roja per falsificar l'edat](#) de menors migrants, ja que la determinació de la minoria d'edat no recau en les ONG sinó que depèn de la mateixa Fiscalia, com dictamina el [protocol marc](#), que regula algunes actuacions en relació amb els menors estrangers no acompanyats. A més, els errors detallats per la Fiscalia es referien a majors d'edat, que ells mateixos havien dit ser-ho, que havien sigut internats en centres de menors; i a menors d'edat que havien estat derivats a centres d'acollida d'adults, vulnerant els seus drets.

La nova llei d'asil inclourà la presumpció de minoria d'edat

El motiu de la reforma legal de la llei d'estrangeria i la llei d'asil proposada pel Govern espanyol és adaptar la legislació espanyola al [Pacte Europeu de Migració i Asil \(PEMA\)](#), que [va ser aprovat el 2024](#) per instaurar un nou marc de gestió de la protecció internacional comuna a tots els estats de la Unió Europea, i que s'ha començat a aplicar al 12 de juny del 2026. Un dels textos legislatius que introdueix el PEMA i que s'ha de transposar a la legislació espanyola és el [Reglament 2024/1348](#).

A l'[article 25](#) del reglament, sobre la determinació de l'edat dels menors, s'estableix que “la determinació de l'edat no s'ha de basar exclusivament en l'aparença física ni en el comportament”, i en els casos que persisteixin els dubtes sobre l'edat del sol·licitant d'asil després d'un examen multidisciplinari, es poden fer servir proves mèdiques “com a mesures d'últim recurs”. **Si tot aquest procés no és conclouent, els estats “hauran de presumir que el sol·licitant és menor”.**

D'aquesta manera, el canvi respecte a l'actual llei d'asil és la **incorporació explícita d'aquesta presumpció de minoria d'edat al text legal**. El canvi no és redundant, sinó que respon a una coherència normativa, explica [Quim Clavaguera](#), advocat i responsable de la Comissió d'Estrangeria del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, que ha compartit el [text de l'avantprojecte a les seves xarxes](#) (la presumpció d'innocència està recollit a l'article 64, a la pàgina 59). Serveix per “recollir els principis bàsics perquè no hi hagi cap dubte en les actuacions en frontera: amb gent que demana dret a asil, si hi ha dubte en l'edat, l'atendran com a menor”, explica l'advocat.

Artículo 64. Determinación de la edad de los menores.

1. La autoridad decisoria, sin perjuicio de la competencia de otros órganos, podrá instar de la autoridad competente el inicio del procedimiento para la determinación de la edad de un menor si tiene dudas de que una persona solicitante sea menor de edad. [\[Artículo 25.1 del Reglamento \(UE\) 2024/1348\]](#)
2. La determinación de la edad de la persona solicitante se hará conforme a las normas reguladoras del procedimiento de determinación de la edad con las especialidades establecidas en esta ley y en su reglamento de desarrollo.

El procedimiento de determinación de la edad se realizará de tal manera que atienda en todo momento al interés superior del menor y se respete su dignidad.

Hasta su finalización, se presumirá que la persona es menor de edad.

Text de l'avantprojecte de la llei d'asil compartit per l'advocat Quim Clavaguera.

En recollir-ho de manera específica dins la mateixa llei d'asil, es garanteix que l'autoritat competent apliqui aquest criteri de manera directa i uniforme, sense marge d'ambigüitat, reduint així el risc que es facin interpretacions contradictòries segons quina norma es prengui com a referència.

Aquests canvis no són definitius i necessitaran l'aprovació del Congrés

Els avantprojectes, tant la nova llei d'asil com la reforma de la llei d'estrangeria, han estat impulsats pel [Ministeri de l'Interior](#), que és qui té aquestes competències. Un cop aprovats pel Consell de Ministres, els textos no queden inclosos en la legislació espanyola, sinó que han de seguir tot un procés abans de convertir-se en llei.

Ara mateix es troben en la segona fase de la tramitació administrativa, segons ha explicat a Verificat el departament de premsa del Ministeri de l'Interior, en què s'han demanat els informes preceptius a nombrosos departaments ministerials amb competències en la matèria, així com a diverses institucions de l'Estat. Encara queda pendent, també, el tràmit d'audiència pública, que s'obrirà en les properes setmanes.

Un cop conclòs aquest procés començarà la tramitació parlamentària pròpiament dita, i els textos hauran de passar finalment per la votació al Congrés dels Diputats i al Senat abans de poder entrar en vigor. És habitual que en tot aquest procés el redactat pateixi canvis, per la qual cosa no es pot considerar el text de l'avantprojecte com una versió definitiva.

<https://www.verificat.cat/presupcio-minoria-edat-llei-estrangeria-menors/>